

ÚVODNÍ SLOVO PANÍ MINISTRYNĚ
Seminář Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a
stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony -
sněmovní tisk 927

Vážené paní poslankyně,
Vážení páni poslanci,
dámy a pánové;

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky v současné době v 2. čtení projednává vládní návrh zákona, kterým se mění stavební zákon a další související zákony, konkrétně 43 souvisejících zákonů.

Návrh zákona Ministerstvo pro místní rozvoj připravovalo se snahou přispět ke zjednodušení ve všech etapách přípravy a realizace staveb, tj. příprava území pro výstavbu – umístování – povolování – kolaudace. V oblasti **územního rozhodování a stavebního řádu** je prioritní zavedení společného řízení v novém pojetí, které umožní investorovi posouzení umístění i povolení stavby v jednom řízení a získání jednoho povolení na stavbu či soubor staveb také v případech, kdy tomu v současnosti brání rozdílná příslušnost stavebních úřadů. Navíc bude možné souběžně provést také posouzení vlivů na životní prostředí, tzv. EIA, je-li vyžadováno, a to buď v rámci územního řízení, nebo společného řízení, pokud si investor tuto formu sám zvolí. Navrženou úpravu společného řízení považuji za maximum, kterého bylo možné dosáhnout při zachování současné organizace veřejné správy a v rámci formátu novely, nikoli návrhu nového zákona.

Ráda bych zdůraznila, že novela stavebního zákona žádným způsobem nezasahuje do počtu existujících obecných stavebních úřadů; do budoucna se pouze předpokládá upřesnění jejich správních obvodů prováděcí vyhláškou. Novela rovněž nic nemění na závaznosti územně plánovací dokumentace pro rozhodování o změnách v území. Podle současné platné i navrhované právní úpravy se územně plánovací dokumentace vydává jako opatření obecné povahy, které je závazné pro rozhodování všech stavebních úřadů, obecných, speciálních i vojenských a jiných.

Je pochopitelné, že všeobecná kritika zdoluhavé přípravy staveb se soustředí na stavební zákon, který z pohledu investora představuje konečnou fázi přípravné etapy stavebního záměru před vlastní realizací. Vedle stavebního zákona, jako obecného předpisu, je však řada dalších zvláštních zákonů, které upravují povolování speciálních staveb, ochranu jednotlivých veřejných zájmů nebo mají další vazbu na stavební zákon.

Prostřednictvím výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, jako výboru garančních, a výboru hospodářského, bylo doposud podáno na 340 pozměňovacích návrhů. V dosud podaných pozměňovacích návrzích lze spatřovat snahu změnit ty zákony, které ukládají stavebníkům povinnost získat samostatné povolení, různé výjimky, nebo opatřit závazná stanoviska. Tomu rozumím, protože v poslední době čelilo Ministerstvo pro místní rozvoj kritice v souvislosti se zveřejněním publikace „Doing Business“, Světové banky, kde se Česká republika v indikátoru „vyřízení stavebního povolení“ umístila na 127. místě ze 189 posuzovaných zemí. Je ale nutné dodat, že toto umístění bylo z toho důvodu, že podle publikace musí investor v České republice pro realizaci stavebního záměru učinit 21. Kroků. Z toho podle stavebního zákona však pouze 3 – získat územní rozhodnutí, stavební povolení a stavbu zkolaudovat. No a v rámci projednávané novely spojujeme 2 kroky v jeden, neboť bude možné vést společné řízení o umístění i povolení.

Přeregulovanost stavebního práva vyvolává potřebu radikálních řešení. Jsou podávány návrhy na prosazení speciální úpravy pro určitou skupinu staveb a to včetně změny kompetencí posuzujícího stavebního úřadu, nebo zavedení institutů, které náš právní řád nezná (např. předběžná držba v podobě, která v obecné úpravě občanského zákoníku absentuje).

Návrh zákona se bohužel nepodařilo zachovat v jeho původní podobě, jak byl připraven a projednán, vláda o některých zásadních otázkách rozhodla jinak, než byly představy Ministerstva pro místní rozvoj.

Příkladem je problematika vodních děl a jejich možné začlenění do společného územního a stavebního řízení. Vládou byla odhlasována varianta, spočívající v tom, že povolení k nakládání

s vodami bude podkladem pro společné řízení, což zcela nepřispívá k racionalizaci a zefektivnění povolovacích procesů. V případě souboru staveb, kde stavbou vedlejší bude stavba vodního díla, která vyžaduje povolení k nakládání s vodami, bude vedeno společné řízení o všech stavbách, včetně vodního díla, tzn., že i takové vodní dílo bude v rámci společného řízení jak umístěno, tak i povoleno. Povolení k nakládání s vodami ve smyslu vodního zákona si však bude muset investor obstarat před podáním žádosti o vydání společného povolení. Ministerstvo pro místní rozvoj preferovalo variantu, kdy součástí společného povolení by bylo i povolení k nakládání s vodami, a to na základě závazného stanoviska vodoprávního úřadu.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, v souvislosti s novelou stavebního zákona bylo novelizováno celkem 43 dalších zákonů. Změny v těchto zákonech byly vyvolány především zavedením společného územního a stavebního řízení ve stavebním zákoně a nutností sesouladění právní úpravy. Další úpravy byly vyvolány změnou zákona č. 416/2006 Sb., o urychlení dopravní, vodní a energetické infrastruktury a to v souvislosti s povolováním projektů společného zájmu dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. 4. 2014, kterým se stanoví hlavní směry transevropské sítě.

Ze zákonů, které na úseku ochrany životního prostředí bych ráda zmínila zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, kdy změny v tomto zákoně navazují na změnu stavebního zákona, dále zjednodušuje a zkracuje se proces EIA (změna institutu posudku, který by měl sloužit především jako podklad pro rozhodování příslušného úřadu, zajišťující odborné a objektivní oponentní posouzení dokumentace EIA, a změny veřejného projednání, které bude možno nařídit pouze v případě nestavebních záměrů (v případě stavebních záměrů lze nařídit veřejné ústní jednání podle stavebního zákona). Za účelem posílení kvality dokumentace dále dochází k úpravě podmínek udělování a odnímání autorizace pro zpracování dokumentů podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Pokud jde o zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, za významnou změnu lze považovat změnu formy povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les z rozhodnutí na závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Závazné stanovisko bude podkladem pro povolující stavební úřad.

Z podaných pozměňovacích návrhů je zřejmá snaha o výraznější změnu celého veřejného stavebního práva, nejenom stavebního zákona. Ty pozměňovací návrhy, které precizují text stavebního zákona, ministerstvo pro místní rozvoj vnímá jako pozitivní zpětnou vazbu a takové návrhy vítá. Velké množství pozměňovacích návrhů směřuje ke změně dalších zákonů, a ty, které míří přímo do stavebního zákona, se často netýkají pouze novelizovaných ustanovení, ale požadují další úpravy nebo zavedení zcela nových institutů.

Za **podárené pozměňovací návrhy do stavebního zákona** považuji např.:

1. Soulad územně plánovací dokumentace nižšího stupně s územně plánovací dokumentací vyššího stupně a s politikou územního rozvoje bude nezbytné zajistit vždy, nikoliv pouze s následně vydanou nadřazenou územně plánovací dokumentací nebo politikou územního rozvoje
2. Je navrhováno, aby stavební úřad mohl povolit změnu územního rozhodnutí nejen v případě, že se změnila územně plánovací dokumentace, ale i v případě, že se změnily nějaké jiné další podklady pro vydání původního územního rozhodnutí (např. došlo k úpravám v dokumentaci k vydání územního rozhodnutí, došlo ke změnám v žádosti o vydání územního rozhodnutí, změnil se podklady ze strany dotčeného orgánu apod.) nebo že se změnily podmínky v území a žadatel sám chce tomuto přizpůsobit svůj záměr.

Naopak za **nepodařené pozměňovací návrhy do stavebního zákona**, ke kterým Ministerstvo pro místní rozvoj uplatňuje nesouhlasné stanovisko, považuji např.:

1. Návrh na posunutí termínu pro ukončení platnosti starých územních plánů z 31. 12. 2020 na 31. 12. 2031
2. Návrh na zavedení regulace umístění náboženských staveb pro ty skupiny, které nejsou registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, včetně definování pojmu náboženská stavba stavebním zákonem a nutnosti uspořádání místního referenda k této problematice a závaznosti jeho výsledku pro pořizovatele regulačního plánu.
3. Je navrhováno, aby kterýkoliv občan obce již nemohl podat návrh na pořízení územního plánu. Důvodem je požadavek na výhradní ochranu vlastnického práva k pozemku, k jehož omezení lze

návrhu dochází v důsledku změny územního plánu vždy, a to proto, že přímo určuje způsob a míru využití tohoto území.

4. Je navrhováno zavést do stavebního zákona novou osobu – tzv. experta statika, jako osobu oprávněnou k expertnímu posouzení dokumentace pro provedení stavby nebo dokumentace pro stavební povolení a k posouzení podmínek výroby a montáže výrobků a konstrukcí stavby s rozhodujícím vlivem na mechanickou odolnost a stabilitu stavby u staveb se zvýšeným rizikem rozsáhlých škod na životě, zdraví a majetku v důsledku statických poruch.

Pokud jde o pozměňovací návrhy k dalším zákonům, pak bych uvedla pouze některé.

Pozměňovací návrhy k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

1. Úprava kompenzačních opatření při vzniku významného negativního vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti ve vztahu k realizaci záměru. Prokazování funkčnosti kompenzačních opatření.
2. Požadavek na přenesení příslušnosti o povolování výjimek dle zákona o ochraně přírody a krajiny z orgánů životního prostředí na stavební úřady.
3. Zúžení práva účasti občanských sdružení (spolků) ve správních řízeních na řízení vedená pouze dle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Pozměňovací návrhy k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

1. Odejmutí možnosti dotčené veřejnosti podávat odvolání a správní žalobu bez předchozí účasti v řízení.
2. Stanovení povinnosti doložení úředně ověřených podpisů v případě osob uvedených na podporující podpisové listině.

Pozměňovací návrhy k zákonu č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury

1. Zavedení definice vybraných staveb dopravní infrastruktury. Dopravní infrastrukturou dnes jsou stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související, nebo stavby dopravní infrastruktury nebo stavby s nimi související umístované v plochách nebo koridorech vymezených v PÚR, nebo v ÚDP vymezené veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury nebo stavby s nimi související. Pozměňovací návrh rozšiřuje pojem dopravní infrastruktury o další stavby. Je požadována odlišná právní úprava pro tuto skupinu staveb.
2. Požadavek na přesun kompetencí vyvlastňovacího úřadu pro stavby dopravní infrastruktury na krajské úřady.
3. Požadavek na umístování elektroenergetického vedení o napětové hladině 220 kV a vyšší nad zem, s možností povolení výjimky z tohoto ustanovení.
4. Požadavek na vyloučení odkladného účinku u žaloby podané proti rozhodnutí podle zákona o vyvlastnění a vyloučení jeho přiznání soudem.
5. Zavedení zákonné stavební uzávěry pro stavby vybrané stavby dopravní infrastruktury nebo vybrané stavby energetické infrastruktury.
6. Požadavek na zavedení nového institutu předběžného uvedení v držbu v rámci vyvlastňovacího řízení pro stavby vybrané stavby dopravní infrastruktury nebo vybrané stavby energetické infrastruktury.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové;

závěrem chci zdůraznit, že novela stavebního zákona a dalších souvisejících zákonů byla připravována v souladu s programovým prohlášením vlády s cílem zjednodušit a zrychlit povolování staveb. Proto Vás chci ubezpečit, že ty pozměňovací návrhy, které nejsou připraveny v souladu s cílem novely, nepodpořím, stejně jako ty, které ještě více znepřehledňují kompetence jednotlivých orgánů veřejné správy. Novela stavebního zákona by ve svých důsledcích neměla směřovat a přispívat k dalšímu rozšíření kompetencí v rámci rozhodování o stavbách. Nemohu souhlasit s prosazováním dílčích radikálních řešení. Problémy se mají řešit systémově. To bude úkolem budoucí reorganizace veřejného stavebního práva.

A nyní mi dovoluji, abych vás společně se svými kolegy z ministerstva provedla formou prezentace vládním návrhem novely stavebního zákona a seznámila vás s těmi nejpodstatnějšími pozměňovacími návrhy, z hlediska Ministerstva pro místní rozvoj jak pozitivními, tak negativními. O představení změn

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

zákonů, které jsou v gesci Ministerstva životního prostředí, poprosím spolupředkladatele vládního návrhu zákona, kolegy z tohoto ministerstva.

Děkuji za pozornost.